26/04/2026

הנדון : **חוות דעת מקצועית התקשרות עם הסוכנות היהודית לקידום פרויקט כפר צעירים באיבים**

מבוא

פרויקט כפר העלייה איבים מבוסס על מתחם הסוכנות היהודית בישוב איבים שבעוטף עזה במועצה אזורית שער הנגב, אשר שימש לאורך השנים ככפר עולים ומוצע עתה להפיכתו לתשתית אזורית ייחודית לשיקום, קליטה, ליווי והשתלבות של אוכלוסיות צעירות ומשפחות במרחב חבל תקומה. מן המסמכים המקצועיים עולה כי אין מדובר במענה יישובי נקודתי, אלא במוקד אזורי שנועד לשרת את כלל מרחב החבל תוך חיבור בין עולים צעירים מהתפוצות, חיילים בודדים, סטודנטים, משפחות צעירות וישראלים ותיקים כחלק ממאמץ רחב לשיקום החברתי, הדמוגרפי והקהילתי של האזור.

עוד עולה כי המהלך משתלב בתכליות חוק תקומה ובהחלטות הממשלה הרלוונטיות ובכלל זה החלטת ממשלה 1699 פרק ח' סעיף 2, בדבר התכנית האסטרטגית הרב שנתית לשיקום, חידוש ופיתוח חבל תקומה לשנים 2024-2028, וכן החלטות ממשלה 980, ו-1127 , אשר מעגנות את פעילות מנהלת תקומה ואת הצורך בקידום מהלכים משלימים לשיקום אזורי, לחיזוק הקהילות להשבת אוכלוסייה צעירה למרחב ולקידום תהליכי התבססות וצמיחה דמוגרפית באזור.

בהתאם לאמור מדובר בכלי פעולה של שיקום נרחב המבוסס על תשתית פיזית קיימת, על צורך איורי מובהק ועל פוטנציאל השפעה רחב שאין לו כיום מקבילה אחרת בחבל תקומה.

מהות הבקשה

מהות הבקשה היא לאשר את קידום ההתקשרות בין משרד העלייה והקליטה לבין הסוכנות היהודית לצורך שדרוג, שיפוץ , הרחבה והפעלה של מתחם איבים במתכונת של כפר צעירים אזורי בהתאם להסכם עקרונות המתגבש בין הצדדים. המודל המוצע נשען על תמהיל אוכלוסיות מובנה ומפוקח שלפיו עולים חדשים יהוו את קהל הליבה של הכפר לצד תכניות משולבות, נוסף על כך נקבע החל מ 01.09.2026 לפחות 30% מיחידות הדיור המאוכלסות והפעילות בכפר יאוישו על ידי ישראלים צעירים, שאינם בהכרח עולים חדשים, בוגרי שירות צבאי או שירות לאומי.

תמהיל האוכלוסייה בפרויקט תורכב מ :

- 30% יהדות התפוצות
- 30% ישראלים ותיקים
- 40% עולים

לצד זאת, הוגדרו מנגנוני ניהול, היגוי ובקרה ברורים ובכלל זה ועד מנהל, ועדת היגוי ייעודית ומנגנוני דיווח ובקרה באופן המבטיח פיקוח שוטף על עמידה ביעדי הפרויקט ועל השימוש בכספי הציבור.

טלפון: 02-6752683
פקס: 073-3972054
כתובת: קפלן 2 , ירושלים 9195016
אתר: www.klita.gov.il

האגף המקצועי יוודא שאין זה כפל מימון , שכן התקציבים הנבחנים בפרויקט איבים מיועדים למבנים וליחידות דיור נפרדים מאלו שכבר תוקצבו במסגרת הסל היישובי או תכניות אחרות, תוך הבחנה ברורה בין המקורות המימון השונים.

מסגרת השיפוץ – תקצוב, מפרט

שיפוץ מבנים ציבוריים ושטחים ותשתיות בשטחים + שיפוץ דירות .

1. פירוק ריצוף קיים, תשתיות אינסטלציה, מערכות מיזוג, מערכות חשמל, פירוק גגות ורעפים
2. עבודות שיפוץ, הגדלת פתחי חדרים וחלונות, התקנת מערכות חשמל , מטבח חדש,איטום גגות, תיקוני טייח וצביעת קירות וכו'
3. שטחי ציבור ופיתוח, שיפוץ כביש תוספות שבילים,תאורת רחוב, החלפת קווי מים, תשתיות תקשורת, פינות ישיבה והצללה וכו'

4. – לבחון סטטוס קיים ולפי זה הצורך לרענן או להחליף

מידת המעורבות והשותפות בתהליך – האם הגדרת צרכים ודרישות בהתחלה ובדיקה ב"מפתח" בסוף התהליך או שיש מעורבות לאורך כל התהליך כולל בקרה ופיקוח על ביצוע בשלבים – הן לעניין הביצוע בפועל והן לעניין מימוש התקציב.
בקרה ופיקוח – המשרד יבצע פיקוח על מימוש באופן שוטף בהתאם לאבני דרך :
בתכנון, פירוק, עבודות גמר והשלמת ביצוע, המשרד יעקוב על אחר מומוש הביצוע ועמידה בלו"ז המפורט עד למסירה כולל אישורים נדרשים מגופים רלוונטים.

לו"ז לכל הפרויקט – לתכנון, לביצוע, למסירה כולל אישורים.

שיפוץ 20 דירות + ריהוט , פיתוח שטח הכפר

1. תכנון – עד אוקטובר 2026
2. ביצוע- עד נובמבר 2027
3. מסירה סופית עד דצמבר 2027, פיקוח ובקרה בשלבים לאורך כל התקופה בהתאם לסיום כל דירה.

מנגנוני פיקוח ובקרה

בהסכם שיתגבש בין משרד העלייה והקליטה לבין הסוכנות היהודית תכלול מנגנוני ניהול ובקרה, ובהם :

ועד מנהל

ועדת היגוי

מנגנוני דיווח ובקרה על עמידה ביעדים

הבקשה

לאור האמור לעיל, ולאחר בחינת התשתית המקצועית, והתפעולית שתגובש ביחס לפרויקט מבקשים מועדת המכרזים לאשר קידום ההתקשרות עם הסוכנות היהודית לצורך שיפוץ מבנים קיימים והפעלת כפר הצעירים באיבים בחבל תקומה.

הפרויקט מהווה כלי יישומי למימוש החלטות הממשלה בדבר שיקום חבל תקומה, קידום קליטת עלייה חיזוק המרקם החברתי וביסוס מוקד אזורי בעל תרומה רחבה לחבל תקומה.

טלפון: 02-6752683
פקס: 073-3972054
כתובת: קפלן 2 , ירושלים 9195016
אתר: www.klita.gov.il

א. לאשר את המשך קידום ההליך ההתקשרות מול הסוכנות היהודית ביחס למתחם באיבים בלבד כמתחם ייעודי להפעלת הפרויקט.

ב. לקבוע כי מדובר במהלך בעל אופי אזורי מובהק שנועד לשרת את חבל תקומה כולו ולא יישוב מסוים.

ג. לעגן במסגרת ההתקשרות את מנגנוני הניהול, ההיגוי, הבקרה והדיווח, לרבות עמידה ביעדים ובתמהיל האוכלוסיות שנקבע.

ד. להבטיח כי היישום התקציבי יבוצע תוך שמירה על הבחנה מלאה בין מקורות תקציביים שונים ומניעת כל חשש לכפל מימון.

ה. להבטיח שבתמורה למימון השיפוץ בסך 17 מיליון ₪ , הסוכנות היהודית תידרש לייעד לטובת תכניות המשרד לתקופה של 12 שנים לפחות וזאת תוך כדי שמירה על תמהיל האוכלוסייה כמפורט לעיל.

פירוט תקציב בפרויקט

גוף משתתף	תקציב	הערות
משרד העלייה והקליטה	**17,000,000**	**תקציב מועבר מתקומה**

הבקשה מועדת המכרזים היא לאשר את ההתקשרות מול הסוכנות היהודית על שיפוץ יחידות דיור בסך 17 מיליון ₪ מתקציב שיועבר מתקומה למשרד העלייה והקליטה.

תקנה תקציבי

תקנה תקציבית תקומה – 54500149

תקופת התקשרות

2026-2028 מיום חתימת ההסכם עד שנתיים

אפרים נגוסה
מנהל תחום בכיר לדיור (ארצי)
אגף בכיר לדיור

טלפון: 02-6752683
פקס: 073-3972054
כתובת: קפלן 2 , ירושלים 9195016
אתר: www.klita.gov.il